

OPEC'in bir milyon varillik kararı

Jeolojik Araştırmalar Derneği, II. Başkan

@ZeynepYildizel

Geçen haftalarda OPEC petrol üretimini Temmuz itibarı ile günlük 1 milyon varil arttırma kararı aldı. Ayrıca OPEC üyesi olmayan ülkeler ile de, Rusya gibi, iş birliği deklarasyonu altında alınan ortak kararın, sadece petrol piyasalarını değil aynı zamanda küresel enerji pazarını da olumlu etkilediğini ve istikrar sağladığını belirtmişlerdir. Kimi analistlere göre bu yeni artış petrol fiyatlarını düşürecek, kimilerine göre ise bu talep artışını bile karşılamaya yeterli gelmeyecek o nedenle petrol fiyatları düşmeyecek. Aslında bana göre haberde önemli olan üye ülkeler ile üye olmayan ülkeler arasında sıkı bir birliktelik ve ortak karar alınmasıdır. Yani OPEC ya kendi bünyesine yeni üyeler alacak ya da almaya bile artık daha güçlü bir kartel olarak karşımızda duracaktır. Rusya'ya ne kadar güvenebilirler? Rusya'nın işine geldiği sürece. Ama bu ileri kısa vadede petrol fiyatlarının artmasına neden olacaktır.

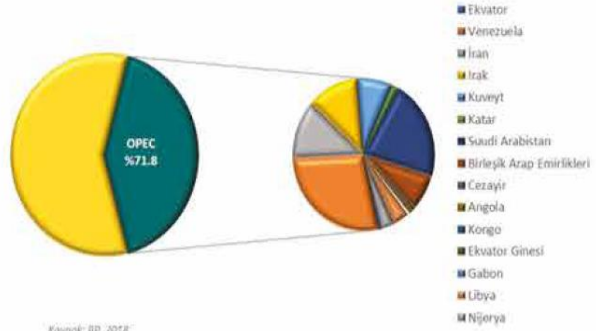
Malumunuz olduğu üzere dünya petrol rezervlerinde OPEC ülkeleri toplam rezervin yüzde 72'sini ellerinde tutmaktadırlar (Şekil 1). Bunun yanında dünya petrol üretiminde OPEC ülkelerinin payı yaklaşık yüzde 43'tür (Şekil 2). OPEC ülkeleri arasında ise günlük 12 milyon varil petrol üretimi ile Suudi Arabistan en fazla üretim payına sahip ülkedir (Şekil 3). Onu en yakın takip eden ülke günlük 4.9 milyon varil ile İran ve hemen arkasından ise günlük 4.5 milyon varil ile Irak gelmektedir. Dolayısı ile Temmuz ayından itibaren OPEC ülkelerinin günlük 1 milyon varil artışı kararı hiçbir ülkenin petrol üretiminde önemli

“

OPEC ülkelerinin günlük 1 milyon varil artış kararı hiçbir ülkenin petrol üretiminde önemli değişiklik yapmayacaktır.

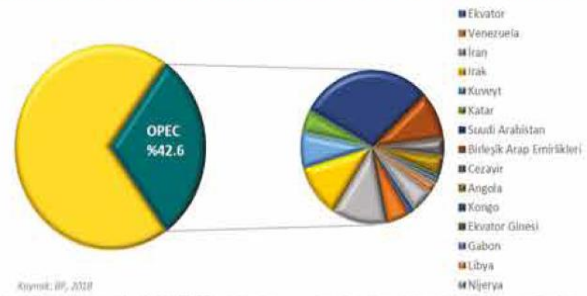
”

Şekil 1: 2017 Dünya Petrol Rezervlerinde OPEC Ülkelerinin Payı

Kaynak: BP, 2018

Şekil 2: 2017 Dünya Petrol Üretiminde OPEC Ülkelerinin Payı

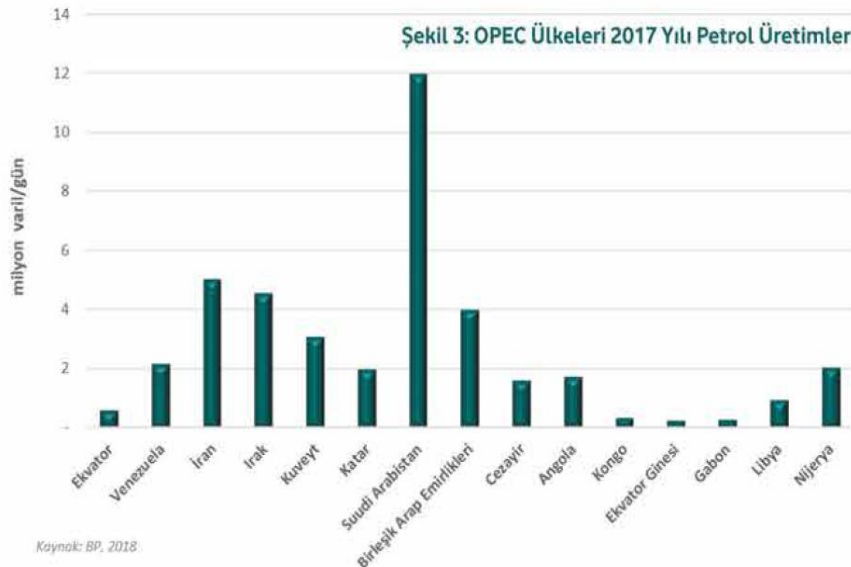

Kaynak: BP, 2018

değişiklik yapmayacaktır. Peki bu kararın maddi olarak ülkelerin ekonomisine etkisi yok ise neden böyle bir karar almak durumunda kaldılar. Ayrıca bu karara OPEC ülkesi olmayan ama iş birliği deklarasyonu olarak adlandırılan ülkelerin de uyacağı belirtilmiştir. Buradaki amaç büyük ölçüde varil başına 80 dolar bandını çok fazla

geçmesinin önüne geçmek ve petrolü hala satın alınabilir pahalılığa tutmaktır. Aksi takdirde 2014'ten beri süre gelen düşük petrol fiyatlarında askıya alınan arama yatırımları nedeni ile roket hızı ile artacak petrol yakın gelecekte 100 dolar üstüne çıkabilecektir. Bir noktada bu 1 milyon varil tamamen piyasaya güven vermek amaçlı alınmış bir karar olarak

Şekil 3: OPEC Ülkeleri 2017 Yılı Petrol Üretimleri

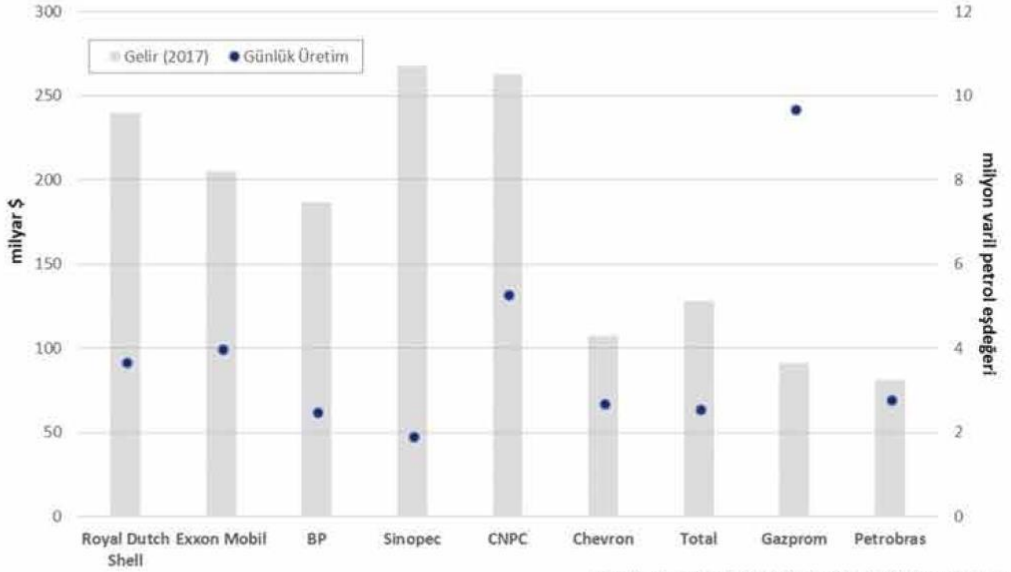

Kaynak: BP, 2018

görülmektedir.

Petrol şirketleri açısından bu karara bakarsak günlük bir milyon varil artış o petrol şirketine ancak üretim yaptığı ülkenin kotasındaki artış ve kendi üretim sahası baz alınarak yansiyabilecektir. Bunun yanında millî petrol şirketleri dediğimiz şirketler bu artıştan direk faydalanacaklardır ve ekonomilerini pozitif yönde etkileyecektir. Bu yıl Global Fortune 500 listesinde ilk 100 içinde yer alan 9 petrol şirketinin 4 tanesi millî petrol şirketi olmakla beraber geri kalan 5 tanesi ise önceden yüzde 100 millî petrol şirketi olan ama halka açık hisseleri de bulunan, bana göre halâ millî olan ama uluslararası petrol şirketi (IOC) unvanına sahip olan şirketlerdir. Ancak Şekil 4'te Fortune Global 500 listesinde ilk 100 içerisinde yer alan şirketlere bakacak olursak, bu üretim artışının ne üretimlerine ne de yıllık gelirlerine önemli bir yansımaya olamayacaktır. Başka bir deyişle söz konusu şirketlerin günlük üretimine bakacak olursak, ki Çin şirketleri zaten bu iş birliği deklarasyonunda yer

Şekil 4: Fortune Global 500 Listesinin İlk 100'ünde Yer Alan Petrol Şirketleri

Kaynak: FortuneGlobal500, 2018; Şirketlerin Yıllık Raporları, 2018

almıyorlar, yine bu 1 milyon varil artış onların üretim artışında önemli bir yer işgal etmeyecektir. Yine elimizdeki verilere göre 2017 yılında petrol talebi günlük 1.6 milyon varil artış göstermiştir.

Dolayısı ile OPEC'in aldığı bu 1 milyonluk artış kararı tamamen talebi karşılamak ve artan bu talepteki pazar paylarını kaybetmemek yönünde de alınmış bir karar olarak da görülmektedir.

Hatta iş birliği deklarasyonu ile OPEC üyesi olmayan ülkelerin bu talebi doldurmasını engellemek üzerinedir. Ancak günlük toplamda 93 milyon varil üretilen ve bunun 39.4

milyonu OPEC ülkelerinin ürettiği ve günlük 98 milyon tüketilen bir zaman diliminde bu küçük artışın kimin faydasına olacağına anlam vermek pek mümkün değildir.

BÜYÜKDERE'DE DOYUMSUZ BOĞAZ MANZARALI YALI

2.800.000 USD

480m² • 5+3 • Teras ve bahçe keyfi

kw PLATIN
KELLERWILLIAMS
REAL ESTATE

M. ZEYNEP AKBAŞ
+90 532 292 38 85
zeynep.akbas@kww.com.tr

